

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

za leto 2020

Medobčinska
splošna
knjižnica Žalec

POSLANSTVO KNJIŽNICE IN CILJI, KI JIH ŽELI KNJIŽNICA URESNIČITI Z NAČRTOVANIM NAKUPOM

- prepoznati ciljne skupine v lokalni skupnosti, za njih enakovredno in kakovostno skrbeti: predšolske otroke, osnovnošolce, srednješolce, študente, odrasle in starejše, uporabnike s posebnimi potrebami (duševno motene, slepe in slabovidne, starejše in ostarele ter bolne), civilni in kulturni prostor (društva, ustvarjalci, ...)
- s kakovostno informativno ponudbo obdržati stare člane in privabiti nove
- graditi kakovostno in uravnoteženo zbirko knjižničnega gradiva, ki bo ustrezala standardom
- z načrtovano vsebinsko ponudbo upravičiti novodobni poudarek pomena knjižnice kot informacijsko, kulturno in komunikacijsko središče skupnosti, ki jo s svojo mrežo pokriva
- poleg standardnih predpostavk upoštevati predloge in potrebe uporabnikov in tistih, ki bi se želeli včlaniti, če bi imeli ponudbo ustreznega gradiva za določene potrebe
- povečati odstotek aktivnih članov
- nabavljati gospodarno: izbirati ponudnike, ki sledijo načrtu nakupa in nam nudijo ugodnosti
- zagotoviti dostop do najnovejših dosežkov in spoznanj posameznih strok
- slediti potrebam vseživljenjskega učenja
- vzgajati za branje in izobraževanje
- pridobivati znanje in informacije tudi z drugih nosilcev
- skrbeti za demografsko ogrožena območja
- ugotoviti bralne potrebe uporabnikov s posebnimi potrebami na območju, ki ga pokriva naša knjižnična mreža
- graditi posebne zbirke gradiva
- razvijati sposobnosti izražanja v maternem jeziku in drugih jezikih z uporabo različnih nosilcev izobraževalnih vsebin in pripravo literarnih natečajev
- vzpodbujati uporabnike za ustvarjalno preživljanje prostega časa (likovno izražanje, glasbeno ustvarjanje ...) – razne ustvarjalnice
- urediti strokovno gradivo kot pomoč pri iskanju zaposlitve in uveljavljanju v strokovnih okoljih
- ponuditi vsebin za računalniško in informacijsko opismenjevanje uporabnikov, ki je pogoj za uspešno uporabo knjižnice in uspešno delo v drugih okoljih

VSEBINSKA IZHODIŠČA ZA IZGRADNJO KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Zakonske podlage: Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01), Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03), Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03), Pravilnik o določanju stroškov osrednjih območnih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03), Standardi 2010-2015, Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Medobčinska splošna knjižnica Žalec, Dokument o nabavni politiki in drugi.

Vsebinski kriteriji letnega nakupa za izgradnjo knjižnične zbirke:

- Nakup izvirnega slovenskega leposlovja in kakovostne prevodne literature.
- Oblikovanje domoznanske zbirke.
- Izbor neknjižnega gradiva bo temeljil na kakovosti, umetniški vrednosti in poučnosti. Pri avdiovizualnem gradivu bo poudarek na izboru slovenske in evropske produkcije ter na nagradah in nominacijah.
- Širok izbor serijskih publikacij različnih strokovnih in leposlovnih področij za vse populacije, poudarek na serijskih publikacijah za otroke in mladino.
- Kakovostno leposlovno in poljudno gradivo za otroke in mladino (iz seznama nagrajenih knjig).
- Pri nakupu bomo skrbeli za priporočena razmerja med strokovnim in leposlovnim gradivom ter gradivom za mladino in za odrasle.
- Pri odločitvi za nakup nas bo usmerjal tudi seznam gradiva, ki izide s pomočjo Javne agencije za knjigo (JAK), saj menimo, da je knjiga, ki izide s pomočjo JAK-a priporočilo in hkrati dejstvo, da je knjiga vredna, da se predstavi širšemu krogu bralcev. V projekt nakupa bomo vključili vsaj 15% naslovov s tega seznama, in sicer za vse organizacijske enote.
- Pri nakupu nas bo usmerjal cilj povečati odstotek aktivnih članov.
- Z raziskovanjem in analiziranjem okolja bomo prepoznavali potencialne uporabnike in jim posvečali pozornost.
- Skrbeli bomo tudi za uporabnike s posebnimi potrebami.
- V projektu nakupa bomo vključili izdaje vsaj 50 slovenskih založb.
- Sledili bomo potrebam izobraževanja na vseh področjih, še zlasti vzgoje in izobraževanja, vseživljenjskega učenja, potrebam demografsko ogroženih območij, marginalnih skupin uporabnikov (manjše, drugače spolno usmerjeni, upokojenci in drugi) ter uporabnikov s posebnimi potrebami. Sledili bomo potrebam računalniškega in informacijskega opismenjevanja, ki je tudi pogoj za uspešno uporabo knjižnice, ter potrebam funkcionalne pismenosti.

PRIZADEVANJA KNJIŽNICE ZA ENAKOST ZADOVOLJEVANJA UGOTOVLJENIH POTREB OKOLJA (INFORMACIJSKE, IZOBRAŽEVALNE, RAZISKOVALNE IN KULTURNE POTREBE)

Informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe okolja bodo upoštevane v največji meri.

Za zadovoljevanje informacijskih potreb občanov bomo nabavljali:

- splošno informativno periodiko;
- gradivo z informacijami javnega značaja (vladne in nevladne organizacije in agencije, institucije civilne družbe);
- gradivo z informacijami, ki ljudem pomagajo pri organizaciji njihovega vsakdanjega življenja in podpirajo njihovo participacijo v demokratičnih procesih.

Za zadovoljevanje izobraževalnih potreb bomo zagotavljali:

- Gradivo različnih strok in znanstvenih disciplin na različnih stopnjah zahtevnosti: od zelo poljudnih do stopnje akademske zahtevnosti, ter na različnih medijih, knjige, periodiko, neknjižno gradivo. Zbirko bomo dopolnjevali s strokovnimi deli v tujih jezikih, ko ne bo mogoče dobiti ustreznih del na slovenskem knjižnem trgu.
- Poučno gradivo, namenjeno mladim uporabnikom, od tistega, ki najmlajšim uporabnikom omogoča spoznavanje predmetov in osvajanje pojmov, takega, ki spodbuja vedoželjnost, širjenje obzorja, oblikovanje osebnih interesov, do tistega, ki podpira šolske in obšolske obveznosti na osnovni in srednji stopnji.
- Gradivo, namenjeno permanentnemu izobraževanju in osvajanju novih tehnologij in medijev.
- Gradivo, namenjeno izobraževanju v okviru hobijev, prostočasnih aktivnosti in osebnih interesov.
- Gradivo, namenjeno za pomoč pri osebni rasti in razreševanju osebnih težav uporabnikov.
- Knjižnica bo zbirala publikacije in informacije javnega značaja, pomembne za lokalno skupnost. Ves čas pa bomo skušali upoštevati potrebe uporabnikov, ki jih izražajo na posebnem obrazcu.

Pri zadovoljevanju raziskovalnih potreb bomo posebno pozornost posvečali:

- Spoznavanju, proučevanju in raziskovanju zgodovine, kulturnih korenin in sedanosti lokalnega okolja, kar bomo podpirali s skrbnim zbiranjem vseh vrst domoznanskega gradiva in z izgradnjo domoznanskih podatkovnih zbirk.
- Tesno bomo sodelovali z osnovnimi šolami, in sicer tako, da jim bomo zagotavljali potrebne vire za procese raziskovanja, zbirali in hranili pa bomo tudi raziskovalne naloge, ki nastanejo kot rezultat tega dela.
- Podpirali bomo raziskovalno delo v okviru seminarskih in diplomskih nalog visokošolskega študija z zagotavljanjem ustreznega izbora strokovnega gradiva na različnih nosilcih.

Kulturne potrebe okolja pa bomo zadovoljevali:

- Z izgradnjo kakovostnih zbirk leposlovnega gradiva za različne starosti, okuse in zahtevnostne stopnje.
- Z nabavo kakovostnih glasbenih posnetkov in filmov ter z izborom kakovostne strokovne literature s področja umetnosti.

Vsekakor bomo uporabnikom nudili čim bolj širok izbor knjižničnega gradiva, ki bo ustrezal njihovim potrebam po informacijah in željam po izobraževanju, kulturi, raziskovanju in znanstvenemu delu ter razvedrilu.

Za posredovanje učinkovite knjižnične dejavnosti bomo:

- ❖ prepoznavali potencialne uporabnike,
- ❖ analizirali potrebe uporabnikov,
- ❖ oblikovali storitve za skupine in posameznike,
- ❖ skrbeli za uporabnike,
- ❖ izobraževali uporabnike in zaposlene,
- ❖ razvijali računalniška omrežja,

- ❖ in zagotavljali dostop do storitev, knjižnične zgradbe (povzeto po IFLA/UNESCO standardih za splošne knjižnice, 2002, str. 19-20).

MERILA ZA VREDNOTENJE KAKOVOSTI IN DOSTOPNOSTI NAČRTOVANEGA NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2020

Kakovost in dostopnost načrtovanega nakupa knjižničnega gradiva v letu 2020

Upoštevanje razvijanja branja, bralne kulture in informacijske pismenosti

Branje in bralna kultura

- ❖ Za predšolske otroke bomo v sodelovanju z vrtci organizirali ogled knjižnic s pravljimi uricami, in sicer za vse oddelke vrtca.
- ❖ Za otroke starostne skupine od 4 do 6 let bomo organizirali bralni projekt Mali Savinjšani beremo.
- ❖ Za otroke prvega razreda vseh osnovnih šol v Spodnji Savinjski dolini bomo pripravili predstavitev knjižnice s povabilom k vpisu.
- ❖ Za učence vseh triletij bomo pripravili predstavitevne ogled knjižnic s kratkim kulturnim programom.
- ❖ Učence drugega in tretjega triletja bomo v sodelovanju s šolskimi knjižnicami spodbujali k reševanju Mega kviza.
- ❖ Sodelovali bomo v projektu Rastem s knjigo.
- ❖ V času počitnic bomo pripravili knjižne uganke in kvize.
- ❖ Pripravili bomo literarni natečaj za otroke in mladino.
- ❖ Pričeli bomo s 13. sezono branja za odrasle Savinjšani beremo.
- ❖ Organizirali bomo literarne večere, srečanja, pogovore, potopise.
- ❖ Z UPI Ljudsko univerzo Žalec bomo organizirali študijsko bralni krožek.
- ❖ Nabavljali bomo knjige z velikimi tiskanimi črkami za prvo fazo učenja branja in knjige z malo besedila za postopno pridobivanje bralnih spretnosti.
- ❖ Poskrbeli bomo za pester izbor kakovostnih slikanici, tematsko raznolik izbor leposlovnih knjig za starostni skupini P in M ter knjig z oznako Zlata hruška.
- ❖ Poskrbeli bomo tudi za izbor leposlovnih knjig za odrasle, pri čemer bomo skrbeli za zastopanost različnih žanrov in različnih nivojev zahtevnosti.

Informacijska pismenost

- ❖ Organizirali bomo računalniške tečaje za iskanje gradiva v sistemu Cobiss – za vse starostne stopnje.
- ❖ Vsakega novega člana bomo individualno učili rabe in uporabe knjižnice.
- ❖ Kupovali bomo nove in posodobljene izdaje enciklopedij, leksikonov, slovarjev, imenikov ter različnih priročnikov.

Aktualnost knjižničnega gradiva bo upoštevana v največji meri. Aktualizirali bomo tudi premično zbirko, v kateri so knjige, namenjene kroženju med krajevnimi knjižnicami. Ves čas bomo skrbeli za aktualno knjižnično zbirko, kar pomeni, da bomo pozornost posvečali ne le nabavi, pač pa tudi izločanju in odpisovanju gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva bo zajemal aktualno literaturo in zadnje izdaje. Nakup starejšega gradiva bo izjema, in sicer v primeru poškodbe ali izgube določene, nujno potrebne publikacije in, seveda, domoznanskega gradiva.

Načrtovano število enot knjižničnega gradiva na prebivalca

Načrtujemo, da bomo v letu 2020 kupili 9446 enot knjižničnega gradiva, kar je 0,22 enote na prebivalca, znotraj tega 0,02 enote neknjižnega gradiva na prebivalca in 0,2 enote knjižnega gradiva na prebivalca.

Načrtovano število tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska v osrednji knjižnici in na organizacijsko enoto

Osrednja knjižnica bo imela v svoji zbirki 170 naslovov informativnega periodičnega tiska, načrtovano poprečno število tekočih naslovov periodičnega tiska na organizacijsko enoto pa je 30.

Serijske publikacije

- Pretežno so to dnevniki, tedniki in revije v slovenskem jeziku, v tujih jezikih so le tiste za učenje jezikov. Na nekatere literarne revije, ki so temeljne v slovenskem književnem prostoru, smo naročeni ne glede na frekventnost uporabe, uporabljenost drugih pa preverjamo običajno 1x letno s povpraševanjem. Po potrebi naročimo nove ali odpovemo stare naslove. Periodika mora dnevno informirati o dogodkih ali s strokovnimi članki pomagati k izpopolnjevanju in izboljšanju kakovosti življenja posameznika in skupnosti.
- Uporabnikom bomo nudili ogled oglednih izvodov in sodelovanje pri izboru novih naslovov.

UTEMELJITEV ZASTOPANOSTI TEMATSKIH OZ. PREDMETNIH PODROČIJ (ZNAČILNE IN POSEBNE POTREBE OKOLJA)

Značilne potrebe okolja

Letni prirast bo v največji možni meri upošteval značilne potrebe okolja, v katerem deluje knjižnična mreža.

Pozorno bomo spremljali dejavnike, kot so demografska struktura, značilnosti okolja, prometne povezave, oddaljenost od središč, starostna, izobrazbena in socialna struktura prebivalstva, strukturo knjižničnih uporabnikov – analitično po ciljnih skupinah, razvojne prioritete lokalnih skupnosti, aktualne družbene razmere (gospodarska kriza, potrebe po prekvalifikaciji brezposelnih občanov), dejavnost različnih lokalnih akterjev na področju delovanja knjižnice (organizacije, društva, kulturne institucije, civilno družbene iniciative, mediji ...) ...

Predšolski otroci

Otrokom v predšolskem obdobju bomo namenjali posebno pozornost. V sodelovanju z vrtci bomo pripravljali ogled knjižnice, kjer bodo otroci igraje spoznali knjižnico in knjižnično gradivo.

Seznani se bodo z osnovnimi pojmi: kaj je knjižnica, pomen besede izposoja, vedenje v knjižnici, različne oblike knjig ... Skupaj bomo organizirali bralno gibanje Mali Savinjčani beremo. Redno bomo pripravljali pravljíčne ure in razstavljali njihove izdelke. V nakup knjižničnega gradiva za predšolske otroke bomo vključili aktualne knjižne novosti slovenske produkcije ter kakovostne prevode, tudi slikanice v tujih jezikih. V okviru neknjižnega gradiva bomo kupovali kakovostno avdiovizualno gradivo, multimedijo ter igrače.

Osnovnošolci

Bibliopedagoško delo bo usmerjeno v sistematično in postopno usposabljanje učencev za samostojne uporabnike knjižnice. Nadaljevali bomo s projektom Rastem s knjigo. V e-knjižnici imajo osnovnošolci možnost uporabljati vrhunsko informacijsko tehnologijo za pisanje seminarskih in raziskovalnih nalog ter učenje. Nakup knjižničnega gradiva za osnovnošolce bo obsegal skrben izbor strokovnih in leposlovnih knjig, serijskih publikacij in neknjižnega gradiva, prilagojenega njihovi starostni stopnji. V knjižnici si bomo prizadevali motivirati osnovnošolce za branje kakovostnih knjižnih naslovov. Redno bomo pripravljali tudi knjižne uganke in kvize.

Srednješolci

Srednješolcem bomo ponujali računalniške tečaje, s pomočjo katerih jih bomo učili in naučili iskanja gradiva in informacij. Imeli bodo možnost samostojno uporabljati vrhunsko tehnologijo za pisanje seminarskih in raziskovalnih nalog. Nakup gradiva bo usmerjen v aktualno slovensko produkcijo in kakovostne prevode. Poskrbeli bomo tudi za zadostno število izvodov gradiva za domače branje.

Študentje

Imajo možnost uporabljati informacijsko tehnologijo za pisanje seminarskih, raziskovalnih in diplomskih nalog. Imajo tudi možnost uporabe elektronskih podatkovnih zbirk. Zanje bomo v nakup vključili kakovostno znanstveno in strokovno literaturo z različnih področij, tudi v tujih jezikih. Z nakupom elektronskih virov in baz bomo spodbujali informacijsko opismenjevanje in jih motivirali za uporabo elektronskih podatkovnih baz, ki jih ponujamo. Dobro sodelujemo s Študentskim klubom Žalec.

Odrasli in starejši

To je naša največja ciljna skupina, zato je njen namenjen največji del naše knjižnične zbirke. Redno bomo pripravljali tečaj iskanja gradiva po elektronskem katalogu Cobiss/Opac. Na voljo jim bo vsa naša informacijska tehnologija za iskanje informacij, možnost uporabe e-podatkovnih baz, prav tako gradivo za samostojno učenje. To so posebej prirejene učbeniki, privlačno in praktično oblikovani, ki učečega vodijo po snovi, z njim na nek način komunicirajo in mu omogočajo ponavljanje. Naloga gradiva za samostojno učenje je, da do neke mere nadomestijo učitelja. V istem sodelovanju izvajamo tudi študijski krožek Literarno druženje na valovih časa. Za to populacijo bomo nabavljali aktualno slovensko leposlovje in kakovostne prevode, pri nakupu bomo upoštevali nagrade ali nominacije zanje, nabavljali bomo dovolj strokovne literature, čim bolj bomo upoštevali njihove želje in povpraševanja. Če bomo presodili, da zelena knjigo ne bo del naše zbirke, jo bomo uporabnikom zagotovili z medknjižnično izposojjo. Nadaljevali bomo z bralno spodbudo za odrasle Savinjčani beremo, katere namen je širiti bralno kulturo med odraslimi.

Društveni in družabni prostor

V knjižnici bomo tudi v bodoče predstavljali predstavitev posameznih društev in posameznikov. Pri tem se povezujemo z različnimi organizacijam in ustanovami. Največkrat z Zavodom za kulturo, šport in turizem Žalec, glasbeno in osnovnimi šolami ter UPI Ljudsko univerzo Žalec. Pri nakupu gradiv bomo upoštevali njihove interese in dejavnost ter z ustreznim gradivom dopolnjevali predvsem domoznansko zbirko. Nadaljevali bomo s sklopom prireditev pod skupnim nazivom Utrip domoznanstva, s katerimi povezujemo društva, posameznike in organizacije v širši lokalni skupnosti.

Posebne potrebe okolja

Letni nakup bo v največji meri upošteval posebne potrebe okolja: zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice, zagotavljanje knjižničnih storitev za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami, oblikovanje posebnih zbirk knjižničnega gradiva, narodnostne skupnosti.

Uporabniki s posebnimi potrebami

V naši lokalni skupnosti imamo šolo s prilagojenim programom, tri domove za ostarele in enega za duševno motene. Z vsemi že doslej zelo intenzivno sodelujemo, jim beremo na terenu, enkrat letno pa pripravimo skupno srečanje. Zanje pripravljamo ustrezen izbor gradiva, se z njimi pogovarjamo, tudi zapojemo. Sodelujemo tudi z VDC Muc in društvom Sožitje. Pri nabavi gradiva bomo upoštevali: slepoto, slabovidnost, disleksijo, okvare sluha. Že sedaj smo kupovali gradivo s povečanim tiskom in knjige v Braillovi pisavi, ki so na voljo na trgu. Poskrbeli smo tudi za indukcijsko zanko.

Odvisniki

V našem okolju deluje društvo za pomoč in samopomoč Želva Eureka Žalec. Ta skupina je zelo specifična, ravnanje z njo zahteva posebna znanja in poseben pristop. Skušamo jim omogočiti normalno vključitev v okolje. Iščejo predvsem neknjižno gradivo na različnih medijih, kar pri nabavi gradiva upoštevamo.

Priseljenci – albanska skupnost

Zanje nabavljamo zlasti slovarje: albansko slovenske, angleško albanske ...

Brezposelni

Tudi v našem okolju narašča število brezposelnih oseb. Opažamo povečan vpis te populacije. Ker so le-ti še posebej ranljivi, se trudimo, da jim poleg gradiv ponudimo čim več informacij, povezanih z iskanjem zaposlitve. Uvajamo jih v rabo in uporabo interneta in internetnih strani, ki posredujejo prosta delovna mesta. Pomagajmo jim tudi pri pisanju vlog za službo.

Upoštevali pa bomo tudi: število potencialnih uporabnikov, urbani/ruralni značaj mikrookolja, starostno, izobrazbeno in socialno strukturo prebivalstva v mikrookolju, migracijske tokove v okolju, prioritete lokalnih skupnosti, dejavnost lokalnih akterjev v okolju.

UTEMELJENOST Odstopanj od strokovnih priporočil in načrtovanja

Obseg sredstev, ki jih bodo za nakup knjižničnega gradiva občine vnesle v proračun in primerjava z načrtovanimi:

Občina	št. preb.	načrtovana sredstva	EUR za gradivo – predlog v proračunu (podpisane izjave)
Braslovče	5702	10.663	6.000
Polzela	6182	11.560	7.000
Prebold	5048	9.440	5.000
Tabor	1730	3.235	2.496
Vransko	2633	4.923	6.038
Žalec	21643	40.472	30.000
SKUPAJ	42938	80.293	56.534

Pristojno ministrstvo bi naj sofinanciralo 50% načrtovanih sredstev, 50% pa občine. Ker po dosedanjih izkušnjah niti Ministrstvo za kulturo niti občine ne zagotavljajo sredstev za nabavo gradiva po normativih v celoti, ga bomo nabavljali v obsegu, ki ga bodo omogočala odobrena sredstva.

ZASTOPANOST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA RAZLIČNIH VRST, OBLIK IN DOSTOPNOSTI

Kakovost in dostopnost načrtovanega nakupa knjižničnega gradiva v letu 2020

Načrtovano razmerje naslovov med strokovnim in leposlovnim gradivom

Letni prirast gradiva bo sestavljen iz 60% naslovov strokovnega in 40% naslovov leposlovnega gradiva na tiskanih in drugih medijih. Poskrbeli bomo za zastopanost vsaj 50-ih slovenskih založb.

Leposlovje

- 40% nabavljenega gradiva bo leposlovja
- Izvirno slovensko leposlovje bomo za osrednjo enoto nabavljali predvsem v 2 izvodih in po 1 izvod za ostale enote.
- Prevedeno leposlovje bomo nabavljali večinoma v 2 izvodih, morda tudi v 3, saj predstavljajo ti izvodi osnovo premične zbirke. Enako velja, seveda, za izvirno slovensko leposlovje.
- Izvirno slovensko leposlovje in kakovostno prevedeno leposlovje predstavljata 75% , razvedrilno leposlovje pa 25% od deleža nabavljenega leposlovja v celoti.
- Nabavljali bomo nagrajene knjige, prav tako tudi nominacije.
- Dodatne izvode kakovostnih leposlovnih del bomo nabavljali z namenom spodbujanja branja.
- Tujejezično leposlovje bomo izbirali med nagrajenimi in za nagrade predlaganimi deli. Dopolnjevali bomo tudi tujejezično leposlovje za spodbujanje učenja tujih jezikov,

- V projekt nakupa bomo vključili vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu s seznama publikacij, katerih izdajo podpira Javna agencija za knjigo.
- Pri nakupu leposlovnega gradiva bomo skrbeli za pestrost literarnih zvrsti in žanrov, zagotoviti želimo dostop do literarne ustvarjalnosti različnih narodov, kultur in jezikov, pri tem pa posebno pozornost posvetiti slovenskim avtorjem. Pazili bomo, da bomo uporabnikom ponudili literaturo različne stopnje zahtevnosti, ki pa mora ustrezati vsaj osnovnim kriterijem literarne kakovosti. Pri leposlovju za otroke smo pozorni tudi na kakovost likovnih prvin.

Strokovno gradivo

- 60% nabavljenega gradiva bo strokovnega.
- Stroko, ki je namenjena širšemu krogu uporabnikov, nabavljamo v 2 izvodih za osrednjo knjižnico in po 1 izvod za ostale enote. Nabavljali bomo temeljna dela posameznega strokovnega področja, prav tako bomo skrbeli za pokritost vseh strokovnih področij.
- S strokovnimi deli v tujih jezikih bomo dopolnjevali fond, ko ne bo mogoče dobiti ustreznih del v slovenskem jeziku.
- Pri nakupu strokovnega gradiva bomo skrbeli tudi, da bodo čim bolj enakomerno in skladno s potrebami uporabnikov zastopana različna strokovna oziroma znanstvena področja, zagotavljali bomo gradivo z različno stopnjo poglobljenosti in predvsem različnim nivojem zahtevnosti.

Domoznansko gradivo

- Pozorno bomo nabavljali gradivo, ki ga bo možno uvrstiti v zbirko domoznanskega gradiva, ki dokumentira sedanost in preteklost ustanoviteljic Medobčinske splošne knjižnice Žalec, saj le-to podpira raziskovalno delo na območju šestih občin.

Načrtovani delež naslovov za otroke in mladino

Otrokom in mladini bomo namenili 30% naslovov gradiva v okviru letnega prirasta.

Zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih

Zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih bo upoštevana v največji meri. Poleg konvencionalnih gradiv bomo upoštevali interese in želje uporabnikov ter ponudbo, nabavljali tudi nekonvencionalna gradiva. Tudi v letu 2020 bomo širili nakup in uporabo elektronskih podatkovnih baz. V letu 2020 nameravamo nadaljevati z digitalizacijo gradiva.

Načrtovano število enot neknjižnega gradiva na prebivalca

- Načrtujemo nakup neknjižnega gradiva v višini 10% od vsega nakupa, kar je 0,02 enot na prebivalca
- Posebno pozornost bomo namenili informacijskemu in računalniškemu opismenjevanju. V ta namen bomo nabavljali gradivo, ki pomeni podporo uporabnikom, ki želijo napredovati v tej smeri, ali jih k temu vzpodbudimo.
- Avdiogrami in muzikalije: vse zvrsti za mladino in odrasle, seveda v okviru finančnih zmogljivosti, predvidenih za to vrsto gradiva. Nabavljali bomo glasbene posnetke,

videograme, elektronske medije (zgoščenke, multimedija) in igrače za otroke. Nabavljali bomo glasbene posnetke, igrane filme in izobraževalne dvd-je za odrasle, notno gradivo, elektronske podatkovne zbirke z možnostjo oddaljenega dostopa.

- Videogrami: nabavljali bomo razpoložljivo slovensko produkcijo, od tuje filmske produkcije pa bomo izbrali tisto, ki je bila nagrajena ali pa nominirana.
- Nabavljali bomo domoznansko neknjižno gradivo: fotografije, razglednice, zemljevide, drobne tiske ...

Skrbeli bomo za zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti, pri čemer bo knjižnica sledila razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij (90% tiskanih medijev in 10% neknjižnega gradiva – tudi e-knjige v slovenskem jeziku).

Za dopolnjevanje zbirke (vsebinsko in tehnično) sta odgovorni Irena Verbič in Laura Jelen, ki nabavljata gradivo skladno z razpoložljivimi sredstvi in v sodelovanju z direktorico, vodji posameznih oddelkov in enot, po posvetu z ostalimi sodelavci, upoštevajoč pobude in interese uporabnikov, ob stalnem spremljanju nabavnih kriterijev. Posebnost je nabava domoznanskega gradiva, ki ga nabavlja vodja domoznanskega oddelka, v sodelovanju z direktorico, vodjo nabave in drugimi strokovnjaki. Evidenco nabave in stanja serijskih publikacij vodi Laura Jelen. Vsi omenjeni presojujejo ponudbo skladno s tem dokumentom in s svojim strokovnim znanjem selekcionirajo oz. ugotavljajo ustreznost pobud in interesov uporabnikov. Če presodijo, da je nakup smotrno, ga opravijo, v nasprotnem primeru pa ne. Komisija se bo sestajala enkrat tedensko, predvidoma ob sredah.

ZASTOPANOST RAZLIČNIH TEMATSKIH OZ. PREDMETNIH PODROČIJ

- Glede na posamezna razmerja, omenjena v vsebinskih kriterijih nabave gradiva, si bomo tudi v letu 2020 vsekakor prizadevali, da se jim čim bolj približamo.
- Naš izbor gradiva bomo v vseh primerih usmerjali v prid kakovostnejšega gradiva, ki ga bomo predstavljali širšemu krogu obiskovalcev. Sem štejemo tudi gradivo, ki izide s podporo JAK-a; v naših načrtih je ustrezen delež nabave tega gradiva v vseh organizacijskih enotah.
- Omembe vredna bo povečana pozornost nabave kakovostnega leposlovnega gradiva, saj želimo s številnimi projekti dvigniti bralno kulturo naših uporabnikov, prispevati k bralnim navadam in izboru avtorjev leposlovnega branja.
- Upoštevali bomo socialno demografske značilnosti okolja
- Upoštevali bomo potrebe manj mobilnega prebivalstva
- Omogočali bomo enako dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju, ki ga s svojimi storitvami pokriva Medobčinska splošna knjižnica Žalec
- Od strokovnega gradiva bomo nekoliko povečali nabavo gradiva za domoznansko zbirko, še posebej, ker je namenjeno tako širokemu krogu uporabnikov in ker je to edina tovrstna zbirka na območju, kjer živi 42938 prebivalcev.

OMOGOČANJE ENAKE DOSTOPNOSTI KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA VSE PREBIVALCE NA OBMOČJU KNJIŽNICE

Enako dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice bo upoštevana v največji možni meri. Knjižnica ima 11 organizacijskih enot, zato smo prepričani, da smo dostopni vsem prebivalcem. Dostopnost knjižničnega gradiva čim širšemu krogu uporabnikov bo knjižnica dodatno zagotavljala s premično zbirko. Vsi člani si lahko z enkratnim plačilom članarine v kateri koli enoti sposojajo gradivo pod enakimi pogoji v vseh enajstih enotah.

Uporaba knjižničnega gradiva v knjižnici je dovoljena vsem, izposoja na dom je vezana na članstvo. Članstvo je plačljivo. Roki in vrste gradiva, ki se izposojajo na dom, so opredeljeni v *Pravilniku o splošnih pogojih poslovanja Medobčinske splošne knjižnice Žalec*.

Načrtovano tedensko število ur odprtosti osrednje knjižnice

Osrednja knjižnica bo tudi v letu 2020 odprta 52 ur tedensko.

Načrtovani delež odprtosti organizacijskih enot v skladu z določbami Uredbe

Organizacijske enote (brez osrednje knjižnice) bodo odprte 70% glede na Uredbo.

Načrtovani delež organizacijskih enot z dostopom do vzajemnega kataloga

V vseh enotah je dostop do vzajemnega kataloga.

Načrtovano število včlanjenih prebivalcev

Načrtujemo, da bo v letu 2020 včlanjenih 20% prebivalcev.

SODELOVANJE KNJIŽNICE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI (MEDKNJIŽNIČNA IN MEDODDELČNA IZPOSOJA)

Pri nas sta že doslej zelo razviti medoddelčna in medknjižnična izposoja. Uporabniki čakajo na knjigo največ en dan, ker se naši strokovni sodelavci dnevno selijo iz ene v drugo enoto in med drugim skrbijo za prenos gradiva. Medoddelčna izposoja je brezplačna, prav tako medknjižnična, če si izmenjujemo knjige med knjižnicami v celjski regiji. Če zelene knjige ni na celjskem območju jo poiščemo drugje.

DOSTOPNOST DO INFORMACIJ O KUPLJENEM GRADIVU V KATALOGU VZAJEMNEGA BIBLIOGRAFSKEGA SISTEMA

Vse naše enote (11) so vključene v katalog vzajemnega bibliografskega sistema. Vse imajo računalniška mesta za iskanje gradiva po elektronskem katalogu in v vseh enotah člane usposabljammo za samostojno iskanje gradiva – ob vpisu v knjižnico in na tečajih, ki so običajno dvakrat letno.

PROMOCIJA KNJIŽNIČNIH ZBIRK

Tudi v bodoče bomo redno skrbeli za promocijo knjižničnega gradiva za otroke in odrasle, in sicer bomo organizirali razstave, prireditve, izobraževanja, pogovore z avtorji, literarna srečanja, knjižne uganke, pravljичne ure in podobne aktivnosti. Dobro prakso bomo obdržali, iskali pa bomo tudi nove možnosti za promocijo.

Direktorica:
Jolanda Železnik

November 2019